

ЗАКОН ЗА НАРОДНОТО ЗДРАВЕ

(Обн., ДВ, бр. 88 от 1973 г.; попр., бр. 92 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1976 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 66 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 89 от 1988 г., бр. 87 и 99 от 1989 г., бр. 15 от 1991 г.; попр., бр. 24/91 г.; изм. и доп., бр. 64/93 г.; изм., бр. 31/94 г.; изм., бр. 36/95 г.; изм. и доп., бр. 12/97 г., бр. 87/97 г.; изм., бр. 124/97 г.; доп., бр. 21/98 г.; изм. и доп., бр. 70/98 г.; изм., бр. 71/98 г.; изм. и доп., бр. 93 от 1998 г.; изм. с § 4 от Закона за деноминация на лева - бр. 20 от 05.03.1999 г., изм., бр. 30 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 62 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 67/99 г.; изм., бр. 90 от 1999 г.; доп., бр. 113 от 1999 г.; изм., бр. 10 от 2000 г., бр. 36 от 2000 г., бр. 63 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 83 от 19.09.2003 г. - в сила от 01.01.2004 г., доп. ДВ бр. 102/2003 г.)

**Глава първа
ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения във връзка с опазване здравето на населението и има за цел да съдейства за създаване на благоприятни условия за хармонично физическо и духовно развитие и дълготраен активен живот на гражданите, както и за подобряване възпроизводството на населението.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Медицинска помощ се оказва само от правоспособни медицински специалисти.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Медицинската помощ на населението се организира от здравни заведения по този закон и от лечебни заведения по Закона за лечебните заведения. и от медицински специалисти на частна медицинска практика.

(3) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Здравните заведения са публични.

(4) Здравните заведения са юридически лица.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 70/98 г.) Всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ и на здравно осигуряване, уредено в закон.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Публично здравно заведение се открива, преобразува и закрива от Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Държавната политика в областта на здравеопазването се осъществява от Министерския съвет.

(2) Специализиран орган за провеждане на държавната политика по здравеопазването е Министерството на здравеопазването, което пряко или чрез своите органи ръководи, координира и контролира дейността по опазване и възстановяване здравето на населението.

(3) (Изм. и доп., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 36 от 2000 г.) В Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на транспорта и и съобщенията могат да се създават ведомствени здравни служби за ръководство, координация и контрол на дейността в публичните лечебни заведения, създадени към тях. Методическото ръководство на тези лечебни заведения се осъществява от Министерството на здравеопазването.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Териториалните органи на Министерството на здравеопазването провеждат държавната здравна политика по места. Тяхното наименование, функции и териториален обхват се определят от Министерския съвет.

(5) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Контролът върху здравните заведения се осъществява от Министерството на здравеопазването.

(6) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Министърът на здравеопазването издава правилници за устройството и дейността на здравните заведения.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 70/98 г.) От републиканския бюджет и от общинските бюджети се финансират дейностите по здравеопазване, за които гражданите имат право на безплатно ползване и които са свързани със:

1. спешна медицинска помощ;
2. стационарна психиатрична помощ;
3. хемотрансфузиология;
4. задължителни имунизации и задължително лечение по Закона за народното здраве;
5. епидемиологични и протиепидемични проучвания и дейности;
6. здравни програми и проекти от национално, регионално и местно значение;
7. държавен санитарен контрол;
8. инвестиционни разходи;
9. образование, наука и квалификация;
10. здравно строителство, основни ремонти, модернизация, подобрения и реконструкция, както и апаратно

оборудване над 10 хил. лв.;

11. здравна администрация;
12. национални центрове и институти без пряка лечебна дейност;
13. скъпопоставящо лечение извън обхвата на задължителното здравно осигуряване по ред, определен от министъра на здравеопазването;

14. разходи, свързани с общественото здравеопазване;

15. експертиза на трайната нетрудоспособност и професионалните заболявания.

16. (нова, ДВ, бр. 83 от 2003 г.) трансплантация на органи, тъкани и клетки.

Чл. 3б. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; предишен чл. 3а, бр. 70/98 г.)

(1) Висш съвещателен орган на Министерството на здравеопазването е Висшият медицински съвет. В състава му влизат министърът на здравеопазването, който е негов председател без право на глас, и 24 членове, от които петима са представители на Министерството на здравеопазването, по един - от ведомствените здравни служби на Министерството на отбраната, Министерството на транспорта и Министерството на вътрешните работи, петима на Българския лекарски съюз, трима на Българския стоматологичен съюз и осем на висшите медицински училища. Дейността на Висшият медицински съвет се урежда с правилник, приет от Министерския съвет.

(2) Висшият медицински съвет:

1. се произнася по основните насоки и приоритети на националната здравна политика и по медицинските аспекти на демографските проблеми в страната;

2. дава становище по законопроекти и по проекти за подзаконовни нормативни актове на Министерството на здравеопазването;

3. произнася се по позицията на Министерството на здравеопазването по годишния проектбюджет на здравеопазването, развитието на инвестиционния процес, материално-техническата база и медицинските технологии;

4. предлага критерии за оценяване качеството на профилактичната и диагностичната дейност;

5. препоръчва критерии за оценка на квалификацията на медицинските специалисти и се произнася по списъка на медицинските специалности в страната;

6. (изм. - ДВ, бр. 87/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.).

(3) Членовете на Висшия медицински съвет се определят за срок 2 години.

(4) Висшият медицински съвет се свиква на заседание най-малко веднъж на три месеца от неговия председател, а в негово отсъствие - от заместник-председателя.

(5) Участието във Висшия медицински съвет не се заплаща. Членовете му, които не живеят в столицата, получават командировъчни пари за сметка на Министерството на здравеопазването.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Общината създава условия за медицинското обслужване на населението на нейната територия.

(2) По отношение на публичните здравни заведения по чл. 2, ал. 2, т. 1 общините:

1. (доп. - ДВ, бр. 70/98 г.) създават условия за безплатно ползване на медицинско обслужване за дейностите по чл. 3а и достъпна медицинска помощ;

2. предоставят средства за оборудване, обзавеждане, основен ремонт и текущи разходи;

3. предоставят средства и условия за следдипломна квалификация на работещите в тях.

(3) (Отм., ДВ, бр. 70/98 г.; нова, бр. 93 от 1998 г.) Общинските съвети осигуряват средствата за изплащане на изцяло или частично платените от общинските бюджети лекарствени средства, необходими за домашно лечение на гражданите за заболявания, определени по реда на чл. 26, ал. 4.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Доп., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Трудовото правоотношение с ръководителя на публично здравно заведение възниква въз основа на конкурс. Конкурсът се обявява от министъра на здравеопазването.

(2) (Отм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Министърът на здравеопазването на всеки три години атестира директорите на публичните здравни заведения. С получените отрицателна атестация трудовите договори се прекратяват.

(4) (Отм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 4б. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Доп., ДВ, бр. 70/98 г.) Бюджетът на публичното здравно заведение се образува от субсидии от републиканския и общинския бюджет, приходи от здравното осигуряване и плащания в брой от собствени приходи, дарения и други източници.

(2) Субсидиите от републиканския бюджет на здравните заведения, в които се осъществява лечебна, учебна и научна дейност, се предоставят отделно за лечебна дейност и отделно за учебна и научна дейност.

(3) Публичните здравни заведения сключват договори за оказаната от тях медицинска помощ и за изпълнение на национални и регионални здравни програми с финансиращите ги органи и организации.

Чл. 5. (1) Дейността на здравните органи за опазване и възстановяване здравето на населението се основава на профилактиката, насочена към създаване и поддържане на необходимите условия за прекратяване на заболяванията, за възстановяване и укрепване здравето на гражданите.

(2) Здравните органи и заведения изпълняват задачите си със съдействието на обществените организации, трудовите колективи и гражданите.

Чл. 6. (1) Министерството на здравеопазването ръководи здравната просвета и здравното възпитание на населението.

(2) Здравната просвета и култура се разпространяват със съдействието на всички държавни органи и обществени организации.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 63/76 г., бр. 89/88 г., бр. 15/91 г., бр. 87/97 г.) Министерството на здравеопазването заедно с Министерството на труда и социалната политика и с централните ръководства на синдикалните организации разработват основните принципи и критерии за определяне трудоспособността на граждани.

(2) Министерството на здравеопазването организира и ръководи експертизата за трудоспособността на гражданите.

Чл. 8. Министерството на здравеопазването поддържа връзки със сродните министерства и ведомства в другите страни и с международните здравни организации и провежда политика на държавата в областта на международното здравно сътрудничество.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.) За издаване на разрешения по този закон и за промяна на разрешенията се заплащат такси, определени от Министерския съвет.

Глава втора **ОСИГУРЯВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА ЖИЗЕНА СРЕДА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО**

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Държавните учреждения, общините, юридическите и физическите лица извършват санитарно-хигиенни и противоепидемични дейности за опазване на околната среда от замърсяване, за осигуряване на хигиенносьобразни условия на труд, бит и почивка на гражданите и за предотвратяване на заболявания.

(2) В кръга на своята дейност те осигуряват най-добри санитарно-хигиенни условия при възпитанието, обучението и почивката на децата и учащите се във всички учебни и учебно-възпитателни заведения и интернати.

(3) Учебните планове за основните и средните учебни заведения се съгласуват с Министерството на здравеопазването, за да се съобразят с възрастовите и физиологичните особености и възможности на учащите се и с хигиенните изисквания към учебно-възпитателния процес.

Чл. 10. Министерството на здравеопазването и неговите органи предварително проучват влиянието на новите производства и технологични процеси върху здравето и трудоспособността на хората и предлагат мерки за предотвратяване на вредните последици.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., бр. 124 от 1997 г.).

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Общините се грижат за чистотата в населените места и отговарят за санитарно-хигиенното им състояние.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Държавните и общинските органи, физическите и юридическите лица вземат необходимите мерки и носят отговорност при допускане на шум с интензивност, надвишаваща хигиенните норми.

Чл. 14. Министерството на здравеопазването утвърждава норми и режими за рационално хранене в заведенията за обществено хранене и пропагандира рационалното хранене сред населението.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 1988 г., бр. 15/91 г., бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Министърът на здравеопазването, министърът на вътрешните работи, министърът на земеделието, горите и аграрната реформа и министърът на околната среда контролират вноса, износа и транзита на стоките, имащи значение за здравето на населението, както и производството, съхраняването, транспортирането, търговията и обезопасяването на опасните химически вещества и източници на йонизиращи лъчения.

(2) В случай на радиационна авария министърът на здравеопазването установява необходимите допълнителни хигиенни норми и изисквания в съответствие с обстановката с цел защита на населението.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Държавните и общинските организации, физическите и юридическите лица и обществените организации съдействат на здравните органи за предотвратяване внасянето, възникването и разпространяването на заразните и паразитните болести сред населението, както и за тяхното ликвидиране.

(2) При поява на единични случаи от особено опасни инфекции или при епидемично разпространение на заразни заболявания Министерският съвет, министърът на здравеопазването и общинските съвети могат да въведат специални условия на работа, обучение и движение на населението и други ограничителни мерки за предотвратяване и ликвидиране на заболявания по реда, посочен в правилника за прилагане на закона.

Чл. 17. (1) За предпазване на страната от внасяне и разпространяване на особено опасни заразни болести се организира граничен санитарен контрол на преминаващите границата граждани, транспортни средства и стоки.

(2) Задачите и организацията на граничния санитарен контрол се определят с наредба, утвърдена от Министерския съвет.

Чл. 18. (1) За предпазване на населението от заразни болести се правят задължителни имунизации.

(2) Видовете имунизации и сроковете за извършването им се определят от Министерството на здравеопазването.

Глава трета ДЪРЖАВЕН САНИТАРЕН КОНТРОЛ

Чл. 19. (1) Министерството на здравеопазването упражнява държавен санитарен контрол чрез специализирани органи, определени в правилника за прилагане на закона.

(2) Министърът на здравеопазването може да възлага и на други здравни органи и длъжностни лица да упражняват държавен санитарен контрол.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) Длъжностните лица, които упражняват държавен санитарен контрол, не могат да извършват под каквато и да е форма дейност, еднаква с функциите на органите на Държавния санитарен контрол, както и дейност, подлежаща на техния контрол.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Министърът на здравеопазването установява задължителни хигиенни норми и изисквания и санитарни правила по всички въпроси на хигиената, радиационната защита и епидемиологията.

Чл. 21. Органите на Държавния санитарен контрол:

1. дават заключения за съответствието на всички държавни стандарти, нормали, строителни, технически и други правила и норми, проекти за териториално и селищно устройство и за строителството, разширения и реконструкции на производствени, обществени, комунално-битови и други обекти и съоръжения с хигиенните норми и изисквания и със санитарните правила;

2. (изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) разрешават използването на нови химични, биологични и радиоактивни вещества, суровини, продукти, храни, питейни води, стимулатори, средства и методи за производство в промишлеността, селското стопанство, транспорта, строителството и другите отрасли, внедряването на нови технологични процеси, оборудване, прибори и работни инструменти с оглед да не се допусне вредно влияние върху здравето на хората;

3. (изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) спират строителството, забраняват пускането в действие и спират експлоатацията на обекти и съоръжения и отнемат санитарните разрешителни за въвеждане в експлоатация при нарушаване на хигиенните норми и изисквания на санитарните правила;

4. (изм. - ДВ, бр. 36 от 1995 г., бр. 12/97 г.) забраняват производството, пренасянето, превозването и употребата на хранителни продукти, химични вещества и други материали и предмети, вредни или опасни за здравето на хората, и разпореждат те да бъдат унищожени или преработени и използвани за други цели;

5. забраняват използването на технологии в производството и на стимулатори в животновъдството и растениевъдството, които оказват вредно влияние върху здравето на хората;

6. отстраняват от колектива, настаняват задължително в болница или изолират заразно болни, заразносители и носители на паразити, които са опасни за здравето на околните, като поставят под карантина или медицинско наблюдение контактните лица със заразно болни;

7. (нова, ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 63 от 2002 г.) контролират радиационните характеристики на работната среда.

Чл. 22. Органите на Държавния санитарен контрол имат право:

1. да посещават по всяко време обектите, подлежащи на контрол, и да изискват от длъжностните лица и от гражданите сведения и документи, необходими за изясняване на санитарното и епидемиологичното състояние;

2. да вземат хранителни продукти, вещества, предмети и материали за лабораторен анализ или за химическа експертиза, при необходимост да възлагат извършването на експертизи на научноизследователски учреждения и лаборатории независимо от тяхната подчиненост;

3. да определят контингенти от населението, подлежащи на задължителни профилактични имунизации;

4. да извършват задължителни дезинфекции на предметите, използвани от заразно болни или заразносители, представляващи опасност за разпространение на заразни заболявания, както и на помещенията и околната среда;

5. да дават задължителни предписания за прилагане на необходимите санитарни и противоепидемични мерки.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.) Органите на Държавния санитарен контрол участват във:

1. комисиите и съветите, разглеждащи въпросите на радиационната защита;

2. пусковете и приемателните комисиони на всички обекти с източници на йонизиращи лъчения и ядрени съоръжения;

3. комисиите във връзка с радиационни аварии и инциденти и с ликвидиране на последиците от тях.

Чл. 23. Органите на Министерството на вътрешните работи и ръководителите на учрежденията и стопанските организации са длъжни да оказват необходимата помощ и съдействие на санитарните органи при упражняване на държавния санитарен контрол.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Министърът на отбраната, министърът на вътрешните работи, министърът на транспорта и началникът на Главното управление на Строителните войски съгласувано с министъра на здравеопазването определят реда и начина за извършване на санитарен контрол в подчинените им поделения, стопански организации и служби.

Глава четвърта МЕДИЦИНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 1991 г., бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. и доп., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Медицинското обслужване на населението се извършва в здравни и лечебни заведения, по домове на гражданите, в заведения за социални грижи, както и на място, където възниква необходимост за оказване на спешна и неотложна медицинска помощ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Медицинското обслужване в публичните заведения за социални грижи се осигурява от Министерството на труда и социалната политика.

(3) Медицинските специалисти оказват своевременна и квалифицирана помощ на болните. Прегледите, изследванията, имунизациите и лечението се извършват със съгласието на болния освен когато законът предвижда задължителни прегледи, изследвания, имунизации и лечение.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25б. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25в. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25г. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25д. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25е. (Нов - ДВ, бр. 15/91 г.; изм., бр. 12/97 г.; отм., бр. 87/97 г.)

Чл. 25ж. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25з. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25и. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 25к. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Медицинските специалисти, работещи в здравни лечебни заведения, водят документация и издават медицински документи, определени с наредба на министъра на здравеопазването.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г. - в сила от 1 януари 2001 г. за болничната помощ) Всеки български гражданин има право на достъпна медицинска помощ при условията и по реда на Закона за здравното осигуряване в лечебни заведения, сключили договор за оказване на медицинска помощ по задължителното здравно осигуряване, както и на безплатно ползване на медицинско обслужване, свързано с дейностите по чл. 3а, т. 1, 2, 3, 4, 5, 13 и 15.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г. - в сила от 1 януари 2001 г. за болничната помощ) Лицата по ал. 1, които са задължително осигурени по Закона за здравното осигуряване, имат право на свободен избор и личен лекар и стоматолог в лечебни заведения за първична и извънболнична помощ.

(3) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г. - в сила от 1 януари 2001 г. за болничната помощ) Условията и редът за осъществяване на правото на избор по ал. 2, както и достъпът до специализирана извънболнична и болнична помощ се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(4) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г. - в сила от 1 януари 2001 г. за болничната помощ) Медицинското обслужване, свързано с дейностите по чл. 3а, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13 и 15, не се заплащат.

(5) (Отм., ДВ, бр. 70/98 г.; нова, бр. 93 от 1998 г.) Медицинска помощ по избор на пациента извън тази по ал. 1, 2, 3 и 4 се заплаща при условия, по ред и тарифа, определени с наредба на министъра на здравеопазването.

(6) Лица, които са извършили умишлени престъпления и с това са навредили на своето здраве или на здравето на други лица, заплащат разходите за лечение в публичните здравни заведения.

(7) Лица, които в резултат на употреба на алкохол са увредили собственото си здраве или здравето на други лица, заплащат разходите за лечението в публичните здравни заведения.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Чуждите граждани и лицата без гражданство, на които е разрешено постоянно пребиваване в Република България, се ползват от медицинска помощ наравно с българските граждани.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Медицинската помощ на чуждите граждани и на лицата без гражданство, които нямат разрешение за постоянно пребиваване в страната, се урежда с правилника за прилагане на този закон, доколкото не е предвидено друго в международни съглашения, по които Република България е страна.

Чл. 28. (1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Спешна медицинска помощ се оказва на всички лица независимо от тяхното гражданство.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) На лицата, пострадали при нещастни случаи или заболели внезапно, се оказва незабавно медицинска помощ от най-близкото лечебно заведение или лице с медицинска квалификация.

Чл. 29. (1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Учрежденията и стопанските организации и длъжностните лица са длъжни да съдействуват на медицинските работници при оказване на спешна медицинска помощ на гражданите.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) В случаите, когато животът на болния е застрашен, медицинските работници имат право да използват безплатно всяко налично транспортно средство за отиване до мястото, където се намира болният, както и за неговото превозване до най-близкото лечебно заведение.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г.; изм. и доп., бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) За опазване здравето и трудоспособността на населението здравните и лечебните заведения извършват профилактични прегледи, изследвания и диспансерно наблюдение в случаите, посочени в правилника за прилагане на закона и по ред, определен от министъра на здравеопазването.

(2) Профилактичните прегледи и изследвания са задължителни за гражданите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Кметовете, ръководителите на учреждения и работодателите оказват съдействие на заведенията по ал. 1.

Чл. 31. (1) Медицинските работници са длъжни да разясняват по подходящ начин на болния или на неговите близки характера на заболяването и смисъла на провежданото лечение.

(2) При оказване на медицинската помощ се прилагат методи и средства, които са утвърдени от медицинската наука и практика.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 36/95 г.) Методи за профилактика, диагностика и лечение, ненамерили още всеобщо приложение, могат да се използват само в интерес на болния по ред, определен от Министерството на здравеопазването.

(4) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Методи за диагностика и лечение, които водят до временна промяна на съзнанието на човека, като хипнози и упоявания, могат да се прилагат само в надлежно обзаведени лечебни заведения от специално подготвени лица.

(5) За прилагане на методите по алинеи 3 и 4 се взема предварително съгласието на лицата, върху които ще се прилагат, а ако те са недееспособни - съгласието на техните законни представители или попечители.

Чл. 32. Хирургически операции и сложни диагностични методи се извършват със съгласието на болните, а ако те са недееспособни - със съгласието на техните законни представители или попечители. Без такова съгласие лекарите могат да извършват хирургически операции и да прилагат сложни диагностични методи, когато е невъзможно то да се получи своевременно, а неизвършването им застрашава живота на болния.

Чл. 32а. (Нов - доп. ДВ бр. 102/2003 г.) (1) Всички лечебни заведения за болнична помощ и диспансери с легла могат да вземат кръв за автохемотрансфузия при спазване изискванията на чл. 12, ал. 2 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането, когато няма медицински противопоказания за това и след получаване на писмено информирано съгласие.

(2) Когато лицето е непълнолетно, писмено информирано съгласие се взема от законния представител или попечител на непълнолетния.

Чл. 33. (1) (Предишен текст на чл. 33, изм. и доп. - ДВ, бр. 12/97 г.; доп., бр. 62 от 1999 г.) За спасяване на човешки живот или при сериозно застрашено здраве могат да се вземат органи и тъкани от трупове на лица в състояние на мозъчна смърт или от здрави хора, които да се присадят на болния. Преценката за необходимостта от такова присаждане се извършва от специална комисия от лекари-специалисти. За присаждането се взема съгласието и на болния, а ако той е недееспособен - на неговия законен представител или попечител.

(2) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Органи за присаждане от лица в състояние на мозъчна смърт могат да се вземат само в държавни или общински лечебни заведения, в които има условия за доказване на мозъчната смърт, и от подготвени за това специалисти.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Органи се присаждат само в специализирани лечебни заведения, определени от министъра на здравеопазването и от специално подготвени за това специалисти.

Чл. 33. (Отм., ДВ, бр. 83 от 2003 г.) .

Чл. 33а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Органите и тъканите за присаждане не могат да бъдат предмет на възмездна сделка.

(2) Дарителят или неговите близки не могат да получат никаква парична или материална облага за дадените органи или тъкани.

(3) Износ на органи и тъкани не се допуска освен за страни, с които Република България има сключени международни договори за взаимен обмен на органи и тъкани.

Чл. 33а. (Отм., ДВ, бр. 83 от 2003 г.) .

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66/85 г., бр. 12/97 г.) Органи и тъкани за присаждане се вземат от трупове на починали лица, както и от лица, които се намират в състояние на мозъчна смърт, доказана най-малко от трима лекари, които не влизат в състава на екипа, извършващ присаждането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г., бр. 67 от 1999 г.) Органи и тъкани от трупове на лица, починали в лечебни заведения, могат да се вземат за присаждане без съгласието на техните наследници, както и от лица в състояние на мозъчна смърт без съгласието на техните близки, само ако лицата са били дееспособни български граждани и приживе не са направили отказ за даряване на органи и тъкани след смъртта си. Отказът се удостоверява с отбелязване в здравноосигурителната книжка на лицето.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) Ако лицето по ал. 2 е на възраст под 18 години или е недееспособно, за вземането на органи и тъкани се иска писменото съгласие на неговите родители.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) Не се допуска вземане на органи за присаждане от трупове на лица и от лица в състояние на мозъчна смърт с неустановена самоличност.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Ако трупът подлежи на съдебномедицинска експертиза, вземането на органи и тъкани от него се извършва в присъствието на съдебномедицински експерти.

(6) (Нова - ДВ, бр. 15/91 г.; досегашна ал. 4, изм. и доп., бр. 12/97 г.) По реда на чл. 33а и на предходните алинеи могат да се вземат органи и тъкани и за други лечебни цели, както и за научни и учебни цели на здравеопазването.

Чл. 34. (Отм., ДВ, бр. 83 от 2003 г.) .

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Вземането на органи и тъкани от жив човек може да става само в държавните лечебни заведения, в които се извършва трансплантацията им при условие, че не представлява опасност за живота му и че е получено от него писмено съгласие, след като му са обяснени на достъпен език рисковете, които поема.

(2) Може да се взема за присаждане един от чифтните органи на жив човек при спазване на следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 12/97 г.) лицето, от което се взема органът, да бъде пълнолетно, физически и психично здраво. Това трябва да се установи от комисия най-малко от трима лекари, единият от които да е психиатър и двама да не влизат в трансплантационния екип;

2. предварително да се установи, че органът, който се взема, и оставащият орган имат напълно запазени функции;

3. предварително да се извършат необходимите изследвания и да се установи биологична съвместимост между болния и лицето, от което се взема органът.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) Жив дарител може да бъде само лице, което е роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен. Изключение може да се прави при родство, възникнало въз основа на осиновяване, и между съпрузи.

Чл. 35. (Отм., ДВ, бр. 83 от 2003 г.) .

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Болните от венерически заболявания, лепра и други заразни болести, посочени в правилника за прилагане на закона, подлежат на задължително лечение в държавно или общинско лечебно заведение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Настаняването в държавно или общинско лечебно заведение за задължително лечение на болни по предходната алинея се извършва по нареждане на директора на съответното здравно заведение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) На задължително лечение в държавно или общинско лечебно заведение, постановено по съдебен ред, подлежат и болни от шизофрения, параноя, циклофрения, епилепсия, от сенилни, пресенилни, травмени, съдови и органично-мозъчни психични разстройства, от инфекциозни, соматогенни, психогенни и интоксикационни психози, от олигофрения и тежка психопатия, които поради заболяването си могат да извършат престъпления от значителна обществена опасност или представляват опасност за близките си или за околните, или застрашават сериозно здравето си.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Настаняването в държавно или общинско лечебно заведение за задължително лечение на психично болни по ал. 3 се извършва от районния съд по реда на чл. 59, 61, 62 и 63.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Когато състоянието на психично болния налага вземането на незабавни мерки, главният лекар може да нареди той да бъде настанен временно на лечение в държавното или общинското лечебно заведение, като уведомява веднага за това районния прокурор, който сезира съда за вземане на решение по предходната алинея.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) При постановяване на решение за задължително лечение съдът

определя неговата форма - амбулаторно, полустационарно или стационарно, и вида на лечебното заведение, в което то се провежда.

(7) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) На задържаното психично болно лице се осигурява възможност да обжалва решението на съда, който незабавно се произнася по неговата законосъобразност.

(8) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Задължителното лечение в лечебното заведение се прекратява с решение на районния съд по местонахождение на заведението. Съответният районен прокурор изготвя предложение до съда въз основа на съдебно-психиатрична експертиза от болничното заведение.

(9) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.) На всеки шест месеца въз основа на представената съдебно-психиатрична експертиза от здравното заведение съдът служебно се произнася за прекратяване или продължаване на лечението.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 89/88 г.; изм., бр. 15/91 г., бр. 12/97 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) На изследване в държавно или общинско лечебно заведение за заразност с вируса на синдрома на придобита имунна недостатъчност (СПИН) подлежат чужди граждани и лица без гражданство, които пребивават в Република България, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Лицата, заразени с вируса на СПИН, се изследват и лекуват в държавни или общински лечебни заведения при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл. 37. (1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) На трупове на лица, починали в лечебно заведение, патологоанатомична аутопсия може да се извършва по искане на лекаря, който е констатирал смъртта.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) На трупове на лица, починали извън лечебно заведение, патологоанатомична аутопсия може да се извършва по искане на лекаря, който е констатирал смъртта.

(3) Патологоанатомична аутопсия по предходните алинеи не се извършва, когато трупът подлежи на съдебномедицинска експертиза.

Чл. 38. (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) За провеждане на трудово лечение в някои лечебни заведения се организират спомагателни стопанства, трудоволечебни работилници и курсове за професионална квалификация и преквалификация.

Чл. 39. (Отм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 40. (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Държавните и общинските лечебни заведения осигуряват безплатна социално-правна помощ на бременните, майките с малки деца, малолетните и страдащите от психични заболявания и наркомани.

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 31/94 г.)

Глава пета

ОПАЗВАНЕ ЗДРАВЕТО НА БРЕМЕННОТЕ, МАЙКИТЕ И ДЕЦАТА

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Майчинството в Република България се поощрява от държавата. Жената-майка се ползува с особена закрила и грижа на държавата, на стопанските и обществените организации.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Здравните органи, както и учрежденията, обществените и стопанските организации полагат грижи за увеличаване на раждаемостта и възпроизводството на населението.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Децата в Република България до навършване на пълнолетие се ползват с особена закрила и грижа от страна на всички държавни органи и лечебни заведения, имащи отношение към тяхното здраве. Всички здравни заведения осигуряват с предимство необходимата здравна помощ и обслужване на децата по най-високите за страната медицински стандарти.

Чл. 43. (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Лечебните заведения организират специално диспансерно наблюдение на бременните, болнична медицинска помощ при раждането и лечебно-профилактични грижи за майките и децата.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 87/97 г.) Министърът на здравеопазването съвместно с министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалните грижи и общините организират необходимата профилактика и медицинска помощ за децата в детските заведения и училищата, като за децата от заведенията и домовете от интернатен тип се полагат специални грижи.

Глава шеста

САНАТОРНО-КУРОРТНО ЛЕЧЕНИЕ

(Попр. на заглавието - ДВ, бр. 92 от 1973 г.)

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 67/99 г.) Минералните води в обявените по този закон курорти, лечебните калонаходища и крайбрежната морска плажна ивица са курортни ресурси.

(2) (Отм., ДВ, бр. 67 от 1999 г.)

(3) Министърът на здравеопазването съгласувано с другите компетентни държавни органи утвърждава охранителни зони и охранителен режим за опазване на курортните ресурси и курортите, където се забраняват, спират или ограничават строителството, експлоатацията и други дейности, които могат да увредят или унищожат курортните ресурси и курортната среда или да пречат за използването им.

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 67/99 г.) Министерството на здравеопазването съвместно с другите компетентни държавни органи и общинските съвети планира, организира и ръководи търсенето и проучването на лечебните калонаходища. Министърът на здравеопазването упражнява цялостен контрол по тяхното стопанисване и експлоатация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67/99 г.) Министърът на здравеопазването утвърждава експлоатационните запаси на лечебните калонаходища, без което не се разрешава експлоатацията им.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г. и бр. 67 от 1999 г.) Държавните и общинските лечебни заведения ползват безвъзмездно необходимите им количества, лечебна кал и части от крайбрежната морска плажна ивица за осъществяване на своята лечебна дейност, включително и в случаите, когато тези курортни ресурси се отдават по реда на Закона за концесиите.

(2) Изискванията и редът за оборудване на производствените мощности и бутилиране на минералните води се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г., бр. 15/91 г., бр. 12/97 г. и бр. 71/98 г.)

(1) Националните курорти, техните граници, условията и редът за тяхното управление и развитие се определят с наредба, издадена от Министерския съвет.

(2) Министърът на здравеопазването, съгласувано с другите компетентни държавни и общински органи, определя максималния капацитет на курортите по ал.1.

(3) Изграждането и експлоатацията на обекти и съоръжения на основата на използването на курортните ресурси се съгласуват с министъра на здравеопазването.

Чл. 50. (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Министерството на здравеопазването ръководи методически рехабилитационното лечение.

Глава седма МЕДИЦИНСКИ НАДЗОР ВЪРХУ ФИЗИЧЕСКАТА КУЛТУРА, СПОРТА И ТУРИЗМА

Чл. 51. (1) Министерството на здравеопазването упражнява медицински надзор върху физическата култура, спорта и туризма.

(2) Министерството на здравеопазването утвърждава медицински норми и правила за физическото възпитание, учебнотренировъчната и физкултурнооздравителната работа на учащите се, на физкултурниците и на спортистите.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Общините и другите учреждения, стопанските и обществените организации предвиждат при проектирането и изграждането подходящи физкултурни и спортни обекти и съоръжения в населените места, към жилищните комплекси, детските и учебните заведения, заводите, предприятията, трудово-кооперативните земеделски стопанства и др.

Чл. 53. (1) Лицата, включени в спортни занимания и активно спортуващите подлежат на задължителни начални, периодични и предсъстезателни прегледи, без които те не се допускат до тренировъчни занимания и състезания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 70/98 г.) Периодичните прегледи по ал. 1 на професионалните спортисти се заплащат от професионалните спортни клубове по ред, определен от министъра на здравеопазването.

(3) (Преदिшна ал. 2 - изм., ДВ, бр. 12/97 г.) Не се разрешават спортни и масови физкултурни и туристически прояви, ако организаторите им не са осигурили медицинска помощ.

(4) (Преदिшна ал. 3 - изм., ДВ, бр. 12/97 г.) Забранява се употребата на допингови средства с цел да се повишават по изкуствен начин спортните постижения.

(5) (Предишна ал. 4 - изм., ДВ, бр. 12/97 г.) Спортни, физкултурни и туристически прояви, за чието провеждане не е осигурена медицинска помощ, се спират, а състезатели, на които не са извършени задължителни медицински прегледи или са употребили допинг, се отстраняват от участие в тренировъчното занимание, съответно в състезанието.

Глава осма БОРБА ПРОТИВ АЛКОХОЛИЗМА, НАРКОМАНИИТЕ И ТЮТЮНОПУШЕНЕТО

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Държавните органи със съдействието на обществените организации са длъжни в кръга на своята дейност да участват в борбата против пиянството и алкохолизма, наркоманиите и тютюнопушенето и да възпитават в трезвост младото поколение и всички граждани.

(2) Министерството на здравеопазването и неговите органи активно участват в борбата против алкохолизма, тютюнопушенето и другите наркомании чрез лечебно-профилактични мерки и здравна просвета.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Забранява се рекламирането на наркотични и психотропни средства.

(2) Забранява се рекламирането на тютюневи изделия в излъчванията по радиото и телевизията, в близост до детски и учебни заведения и чрез методи, насочени към непълнолетни.

(3) Рекламирането на всички видове алкохолни напитки не може:

1. да бъде насочено към непълнолетните и в предавания за тях;

2. да свързва употребата на алкохол с управлението на моторни превозни средства;

3. да представя въздържанието или умереността при употребата на алкохол в отрицателна светлина. средства и медицински лечения

(4) (Изм., ДВ, бр. 70/98 г.) Реклами за лекарствени средства могат да се излъчват само ако са одобрени по установения в специален закон реда.

Чл. 56. Забранява се продажбата на алкохолни напитки:

1. (изм. - ДВ, бр. 28 от 1983 г.) на малолетни и непълнолетни и на нетрезви лица;

2. (изм. - ДВ, бр. 89/88 г., бр. 12/97 г.; доп., бр. 62 от 1999 г.) в учебни, възпитателни и здравни и лечебни заведения и обществитя, както и в сладкарници и други търговски заведения, определени със заповед на министъра на търговията и външноикономическото сътрудничество съгласувано с министъра на вътрешните работи и министъра на здравеопазването;

3. на младежки забави, спортни игри и други подобни.

Чл. 57. (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Забранява се тютюнопушенето в работни помещения, където има работници или служители непущачи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Тютюнопушенето на обществени места се допуска при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Забранява се продажбата на тютюн и тютюневи изделия на малолетни и непълнолетни, на територията на детски, учебни и здравни заведения, както и в търговски обекти, отстоящи до 200 м от тях.

Чл. 59. (1) (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

Чл. 59. (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Настаняването на задължително лечение се извършва с решение на районния съд по предложение на районния прокурор.

Чл. 60. (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Районният прокурор прави предложение за задължително лечение въз основа на проверка и съдебно-психиатрична експертиза. Сигнали и предложения до прокурора за задължително лечение могат да правят държавните и общинските органи, лечебните заведения, роднините и други заинтересовани граждани.

(2) Ако лицето без основателни причини откаже извършването на съдебно-психиатрична експертиза, прокурорът се разпорежда тя да се извърши принудително - амбулаторно или стационарно.

(3) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Престоят на лицето в специализирано лечебно заведение за стационарна съдебно-психиатрична експертиза не може да надхвърля 30 денонощия.

(4) По изключение срокът по ал. 3 може да се удължи само от органа, който е разпоредил настаняването, но не повече от три месеца.

(5) Съдът изпраща препис от предложението на лицето, чието задължително лечение се иска. То може в 7-дневен срок да направи възражение и да посочи доказателства.

Чл. 62. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) В двуседмичен срок от постъпване на предложението съдът разглежда делото в открито съдебно заседание с участието на прокурора и лицето, чието задължително лечение се иска. То има право на защита.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Ако лицето без основателни причини не се яви доброволно при разглеждане на делото в съда, то се довежда принудително. Когато е настанено в лечебно заведение и състоянието му не позволява да се яви в съдебно заседание, съдът го изслушва в лечебното заведение.

Чл. 63. (1) Съдът се произнася по предложението на прокурора, след като изслуша лицето, с решение въз основа на събраните доказателства.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.).

(2) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Решението на съда може да се обжалва пред окръжния съд в седемдневен срок от съобщението. В производството пред районния и окръжния съд се прилагат разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс, доколкото в тази глава не се съдържат специални правила.

(3) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Влязлото в сила решение се привежда в изпълнение от здравните органи, на които при нужда органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействие.

Чл. 64. (Ал. 1, отм., предишен текст на ал. 2, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Когато до изтичане на определения срок от съда лицето не е излекувано, съдът по предложение на районния прокурор и въз основа на заключение на съдебно-психиатрична експертиза може съгласно предходния член да постанови ново решение за задължително лечение.

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.).

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г.; отм., бр. 12/97 г.).

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.).

Чл. 68. (1) Лице, което в пияно състояние не може да контролира поведението си или е изпаднало в безпомощно състояние поради употребен алкохол, се настанява задължително в заведение за отрезвяване за срок до 24 часа. Ако лицето се нуждае от по-продължителна медицинска помощ, то се настанява в лечебно заведение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Заведенията за отрезвяване се създават от Министерството на вътрешните работи съгласувано с общините. Общините осигуряват помещения за тези заведения и средства за тяхната издръжка.

(3) Дейността на заведенията за отрезвяване се ръководи от Министерството на вътрешните работи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) За направените разходи в заведенията за отрезвяване от настанените лица се събира такса. Размерът на таксата и начинът за събирането ѝ се определя от Министерския съвет.

Глава девета

УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНЕТЕ И НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ОПАЗВАНЕ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

Чл. 69. За опазване здравето на населението всеки гражданин е длъжен:

1. да спазва обществената хигиена в бита, производството, учението, природната и социалната среда;
2. да съдействува на държавните и обществените органи за прилагане на профилактични мерки и на контрол за спазване на санитарно-хигиенните норми и правила;
3. да уведомява незабавно здравните органи, когато в жилището му, в квартала или другаде се появи остро заразно заболяване;
4. да съдействува за прилагането на карантинни и други мерки и за ликвидирането на огнищата и източниците на зараза.

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 1991 г.).

Чл. 71. Българският Червен кръст организира обучението и подготовката на гражданите за самопомощ, взаимопомощ и санитарна отбрана на страната. Със съдействието на ръководствата на учрежденията, на стопанските и обществените организации Българският Червен кръст организира, подготвя и поддържа на обществени начала медико-санитарни звена сред населението в помощ на здравните органи.

Глава десета

МЕДИЦИНСКА ТЕХНИКА, ОПТИКА И АПАРАТУРА (Ново заглавие - ДВ, бр. 36 от 1995 г.)

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 1991 г., бр. 36/95 г.) Министерството на здравеопазването упражнява контрол за съответствието на медицинската техника, инструментариум, санитарен транспорт, очната оптика и слуховите апарати с държавните стандарти за надеждност и безопасност, хигиенните норми и изискванията на медицината.

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 36/95 г.) Материалите за очна оптика, които могат да се употребяват в страната, както и изискванията, на които трябва да отговарят, се определят от министъра на здравеопазването.

Чл. 74. (Изм. - ДВ, бр. 36/95 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 2000 г.) Оптически магазини, складове за материали за очна оптика, оптически магазини с кабинет за рефракция, магазини за медицинска аудиотехника и слухопротезиране и зъботехнически лаборатории за изработване на зъбопротезни конструкции професионално се ръководят от специалисти определени с наредба на министъра на здравеопазването.

(2) Изработването на продажбата на очила и материали за очна оптика се извършва от лица със завършено образование на очна оптика.

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 75а. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 75б. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 75в. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 76. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 77. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Чл. 78. (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.).

Глава единадесета
КОНТРОЛ ВЪРХУ НАРКОТИЦИТЕ
(Отменя се глава единадесета - ДВ, бр. 30 от 1999 г.)

Глава дванадесета
ПОДГОТОВКА, ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА МЕДИЦИНСКИТЕ КАДРИ

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Министърът на здравеопазването планира и координира подготовката, специализацията и усъвършенстването на медицинските специалисти при спазване на Закона за висшето образование и другите нормативни актове.

(2) Министърът на здравеопазването съвместно с ректорите на висшите медицински училища и с ръководителите на другите научни организации определя приоритетите в научноизследователската дейност в областта на медицината и при внедряване на научните постижения в практиката.

Чл. 87. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 87/97 г.) Министърът на образованието и науката съвместно с министъра на здравеопазването изготвя проекти на единни държавни изисквания за получаването на висше медицинско образование и за следдипломно обучение.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Министърът на здравеопазването определя лечебните заведения, в които се провежда практическото обучение на медицинските специалисти.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.) Условието, редът и финансирането на следдипломното обучение, както и получаването на специалност в системата на здравеопазването се определят с наредба на министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

(4) Специалност в системата на здравеопазването се получава след успешно положен практико-теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, утвърдена със заповед на министъра на здравеопазването. Номенклатурата на специалностите се утвърждава с наредбата по ал. 3.

Чл. 88. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Право да упражняват медицинска професия в Република България имат български граждани, завършили медицинско образование в законно признато медицинско училище в Република България или завършили медицинско образование в чужбина, чиито дипломи са легализирани по съответния ред.

(2) Медицинска професия в Република България могат да упражняват чужди граждани, които:

1. имат разрешение за постоянно пребиваване;
2. имат диплома от страна, с която Република България има договор за взаимно признаване на документи за медицинско образование, легализирана по съответния ред;
3. владеят български език - писмено и говоримо;
4. успешно са положили изпит пред комисия и по програма, определени от министъра на здравеопазването.

(3) Изискванията по ал. 2 не се отнасят за чужди граждани, завършили медицинско образование в български медицински училища и получили разрешение за постоянно пребиваване.

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) При връчване на дипломите за завършено висше образование българските лекари полагат Хипократовата клетва.

Чл. 90. (1) При изпълнение на своята професия медицинските работници са длъжни да проявяват изключителна добросъвестност и да използват всички свои знания и достъпни за тях средства за опазване и възстановяване здравето на хората.

(2) Медицинските работници са длъжни да оказват първа медицинска помощ на нуждаещите се навсякъде и по всяко време.

Чл. 91. (1) Медицинските работници са длъжни да пазят в тайна фактите свързани със здравословното състояние на болните, начина на заразяването и други обстоятелства, за които болният или близките му имат интерес да не се разгласяват, освен ако със закон е разрешено да се съобщават на някои държавни органи.

(2) Това задължение се отнася и за студентите по медицина и стоматология, стажант-лекарите и курсистите от полувисшите и средните медицински училища.

Чл. 92. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Министърът на здравеопазването може да забрани на медицинските работници да упражняват професията си, ако страдат от заболявания или са носители на вируси, които правят невъзможно упражняването ѝ. Тази мярка се прилага, след като се вземе медицинско заключение от Централната трудово-експертна лекарска комисия.

Чл. 93. (1) (Предисшен текст на чл. 93, изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Медицински специалисти, които в продължение на повече от пет години от придобиване на правоспособност са започнали да упражняват професията си или за същия срок са прекъснали упражняването ѝ, могат да бъдат назначени на работа по специалността, след като положат изпит пред комисия и по програма, определени от Министерството на здравеопазването.

(2) (Нова, ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Времето, през което медицинските специалисти заемат изборна длъжност като народни представители, министри, кметове, заместник-кметове и председатели на общински съвети, се зачита за професионален стаж по смисъла на ал. 1.

Чл. 94. (1) (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г.; доп., бр. 12/97 г.; доп., бр. 62 от 1999 г.) При обществени бедствия, епидемии и други наложителни случаи министърът на здравеопазването може да командирова за сметка на Министерството на здравеопазването медицински работници от една община в друга и от едно здравно или лечебно заведение в друго независимо от подчинеността на здравното или лечебното заведение, в което те работят.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 89/88 г.)

Чл. 95. (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г., бр. 12/97 г.; доп., бр. 62 от 1999 г.) В интерес на здравеопазването министърът на здравеопазването може да променя мястото на работа на медицинските специалисти от едно публично здравно заведение или държавно лечебно заведение в друго с тяхното писмено съгласие в срок до три години, през което време длъжността и мястото им се запазват.

Чл. 96. (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г., бр. 12/97 г.) Ръководителите на хигиенно-епидемиологичните инспекции се назначават от министъра на здравеопазването.

Глава тринадесета
АДМИНИСТРАТИВНИ НАКАЗАНИЯ И РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ
(Нова глава - ДВ, бр. 87 от 1989 г.; отм., бр. 99 от 1989 г.; предишна глава четиринадесета, бр. 87 от 1989 г.)

Чл. 97. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Който не се яви на профилактичен медицински преглед, изследване и имунизация, след като му е било съобщено за това, се наказва с глоба в размер от 2 до 10 лева, а при повторно неявяване - от 5 до 20 лева.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89/88 г.; изм., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Който не се яви на задължително изследване по чл. 36а, се наказва с глоба от 5 до 15 лв., а при повторно неявяване с глоба от 10 до 30 лв. Лицата, отказали да се явят доброволно за изследване, се довеждат принудително със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи по нареждане на директора на болничното заведение.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 89 от 1988 г.) Наказанията по предходните алинеи се налагат и на длъжностните лица, които са възпрепятствували явяването на лицата, повикани на профилактичен медицински преглед и изследвания.

(4) (Нова - ДВ, бр. 89/88 г.; изм., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Който не изпълни служебните си задължения, произтичащи от нормативни и други актове за борба със СПИН, се наказва с глоба от 20 до 100 лв., а при повторно нарушение - с глоба до 200 лева независимо от дисциплинарната отговорност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89/88 г.) При трето нарушение по предходната алинея лицето се уволнява дисциплинарно от длъжност.

Чл. 97а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 97б. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Който използва курортните ресурси в нарушение на установените охранителни зони и режим и утвърдените експлоатационни запаси без разрешение или в нарушение на издаденото разрешение, се наказва с глоба от 1 000 до 5 000 лв., а при повторно нарушение от 5 000 до 10 000 лв.

(2) (Изм., ДВ, бр. 62 от 1999 г.) За нарушенията по ал. 1, извършени от юридически лица, се налагат имуществени санкции в размер от 5 000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 50 000 лв.

Чл. 98. (1) (Предишен текст на ал. 1, изм. - ДВ, бр. 36/95 г.; изм., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Който наруши чл. 55, 56 и 58, ал. 3, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 1 до 100 лева, а при повторно извършване на същото нарушение - от 50 до 200 лева.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 36/95 г.; нова, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) За нарушения по ал. 1, извършени от юридически лица, се налагат имуществени санкции в размер от 200 до 5 000 лева, а при повторно нарушение - от 1 000 до 15 000 лв.

Чл. 98а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 62 от 1999 г.) Който наруши чл. 58, ал. 1 и 2, се наказва с глоба в размер от 3 до 15 лв., а при повторно нарушение - от 5 до 30 лв.

Чл. 98б. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) Който наруши чл. 80, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 10 до 50 лв., ако извършеното не подлежи на по-тежко наказание, а при повторно нарушение - от 50 до 200 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 1 000 лв., а при повторно нарушение - от 1 000 до 5 000 лв.

Чл. 99. (1) (Доп. - ДВ, бр. 27/86 г.; изм., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Ръководителите на учреждения, стопански и обществени организации, както и съответните длъжностни лица, които не изпълняват задълженията си по чл. 9, без тези, свързани с хигиената на труда, чл. 12 и 13, без тези, свързани с интензивността на шума в границите на хигиенните норми в предприятието, се наказват с глоба от 20 до 200 лв., а при повторно извършване на същото нарушение от 50 до 400 лева.

(2) Наказанието по предходната алинея се налага и на този, който не изпълни задължението си по чл. 69, т. 3.

Чл. 100. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Треньори, спортни съдии и други длъжностни лица, които допускат до участие в тренировка или състезание спортисти, на които не са направени задължителни медицински прегледи или е наложена лекарска забрана за участие, се наказват с глоба от 100 до 500 лв.

(2) Наказанието по предходната алинея се налага и на организаторите на спортни прояви, които са проведени, без да е била осигурена медицинска помощ.

Чл. 100а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Който извършва медицинска дейност, без да има необходимата правоспособност за това, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 50 до 500 лв., а при повторно нарушение - от 100 до 1000 лв.

(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на лица, които рекламират или допускат рекламирането под каквато и да е форма на медицинска дейност, извършвана от лица, които нямат медицинска правоспособност.

Чл. 101. (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г., бр. 62 от 1999 г.) Който наруши разпоредбите на този закон и на нормативните актове по прилагането му извън случаите по чл. 97, 98, 98а, 98б, 99, 100, 100а и 102, се наказва с глоба в размер от 5 до 150 лева, ако не подлежи на по-тежко наказание, а при повторно нарушение - от 140 до 300 лв.

Чл. 102. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Медицински специалист, който допуска системно нарушение при упражняване на професията си поради небрежност или незнание, допуска груби грешки в работата си или извършва неморални деяния, като използва служебното си положение, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с лишаване от право да упражнява професията си за срок от 3 месеца до 2 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15/91 г., бр. 12/97 г.; отм., бр. 62 от 1999 г.)

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 12/97 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 87/97 г.; изм. и доп., бр. 62 от 1999 г.) Нарушение по чл. 97, 97б, 98, 98а, 98б, 99, 100а, 101 се установява с акт, съставен от лекар или стоматолог, провеждащ профилактичните медицински прегледи или задължителните изследвания и имунизации, от държавен санитарен инспектор, от директор на териториален орган на Министерството на здравеопазването и от длъжностни лица при Министерството на здравеопазването, определени от министъра на здравеопазването. Нарушение по чл. 98, ал. 1 се установява и с акт, съставен от орган на Министерството на вътрешните работи.

(2) Нарушение по чл. 100 се установява с акт, съставен от орган, овластен от министъра на здравеопазването да извършва медицински контрол върху физическата култура, спорта и туризма.

(3) Наказателно постановление за нарушение по чл. 100 се издава от директора на Националния център по спортна медицина, от директор на медико - физкултурен диспансер, а там, където няма такъв - от кмет на съответната община.

(4) Наказателно постановление за нарушение по чл. 102 се издава от министъра на здравеопазването.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Наказателно постановление за нарушение по чл. 97, 97б, 98, 98а, 98б, 99, 100а и 101 се издава от министъра на здравеопазването, от главния държавен санитарен инспектор, от директор на хигиенно-епидемиологична инспекция, от директора на Националния център по радиология и радиационна защита и от кмет на съответната община в зависимост от подчинението на длъжностното лице, установило нарушението. Наказателно постановление за нарушение по чл. 98, ал. 1, установено с акт, съставен от орган на Министерството на вътрешните работи, се издава от министъра на вътрешните работи или от определено от него длъжностно лице.

(6) При явно маловажен случай на нарушение на хигиенните норми и изисквания и на санитарните правила

санитарен инспектор може да наложи на място глоба в размер от 0,05 до 0,20 лв. срещу квитанция.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.) Предложение за налагане на дисциплинарно наказание по чл. 97, ал. 5 се прави от директора на съответното лечебно заведение или от орган на Държавния санитарен контрол.

Чл. 104. (1) Съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления за нарушенията по чл. 97-102 се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 12/97 г.).

Чл. 105. (1) (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г.) Мерките по чл. 21, т. 3, 4 и 5 се налагат със заповед на министъра на здравеопазването, на главния санитарен инспектор и на директорите на хигиенно-епидемиологичните инспекции.

(2) Мерките по чл. 21, т. 6 се налагат със заповед на държавните санитарни инспектори.

(3) Мерките по чл. 53, ал. 4 се налагат от органите, овластени да извършват медицински контрол върху физическата култура, спорта и туризма.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 89/88 г.) Мерките по предходните алинеи, нарежданията за задължително лечение или изследване по чл. 36, ал. 2 и чл. 36а, заповедите по чл. 84, както и останалите индивидуални административни актове на органите по здравеопазването, с които се засягат права или защитени от правото интереси на гражданите или организациите, с изключение на наказателните постановления, могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 89/88 г.) Обжалването не спира прилагането на мерките по чл. 21, т. 3, 4, 5 и 6, чл. 36, ал. 2, чл. 36а, чл. 53, ал. 4, и чл. 84.

Чл. 105а. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.) Редът за налагане на имуществени санкции по този закон се определя с наредба на Министерския съвет.

Чл. 105б. (Нов - ДВ, бр. 12/97 г.; изм., бр. 90 от 1999 г.) Министерството на здравеопазването е администратор на приходите от наложени глоби и имуществени санкции по този закон.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ (Нови разпоредби - ДВ, бр. 12 от 07.02.1997 г.)

& 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.; предишен текст на &1, бр. 113 от 1999 г.) **"Здравни заведения"** по смисъла на този закон са хигиенно-епидемиологичните инспекции и националните центрове за опазване на общественото здраве.

(2) (Нова - ДВ, бр. 113 от 1999 г.) **"Здравни заведения"** по смисъла на този закон са и амбулаторно-поликлиничните заведения, болничните заведения, санаторно-курортните и лечебно-оздравителните заведения, създадени по реда на Закона за народното здраве, до преобразуването, закриването или ликвидирането им по реда на Закона за лечебните заведения.

& 2. **"Публични здравни заведения"** по смисъла на този закон са тези, които се създават от Министерския съвет за нуждите на общественото здравеопазване.

& 3. (Отм., ДВ, бр. 67/99 г.).

& 4. (Отм., ДВ, бр. 67/99 г.).

& 5. (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1999 г.) **"Специалност"** по смисъла на този закон са придобитите теоретични знания и практически умения в обособен раздел на медицинската наука и практика, доказани по реда на чл. 87, ал. 4.

& 6. **"Повторно нарушение"** по смисъла на този закон е нарушение, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателно постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

& 7. **"Близки"** по смисъла на този закон са съпруг, родители, роднини по права линия, братя и сестри.

& 8. (1) (Доп. - ДВ, бр. 21/98 г.; изм., бр. 90 от 1999 г.) Министерството на здравеопазването и здравните заведения на централно подчинение са администратори на приходите от платени медицински и немедицински услуги, от дарения, за които няма волеизявление да се съхраняват в отделна банкова сметка, и от други източници. Министерството на здравеопазването включва тези средства в бюджетите на здравните заведения по пълна бюджетна класификация.

(2) Общините са администратори на приходите от платени медицински и немедицински услуги, дарения и други източници за здравните заведения, финансирани от общинските бюджети.

(3) Министерствата и ведомствата, в системата на които има здравни заведения, са администратори на приходите от платени медицински и немедицински услуги, дарения и други източници.

§ 8а. (Нов - доп. ДВ бр. 102/2003 г.) "Автохемотрансфузия" е метод, при който на пациент се прелива кръв, взета предварително от него.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

& 9. (Предишен & 1, изм. - ДВ, бр. 12/97 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 1974 година и отменя:

Закона за цялостното обединение на здравните служби (Държавен вестник, бр. 11 от 1945 г.);

Закона за медицинския надзор над физическата култура, спорта и туризма (Държавен вестник, бр. 286 от 1945 г.);

Закона за заемане на допълнителна работа от санитарни лица (Държавен вестник, бр. 163 от 1946 г.);

Закона за държавното санитарно аптечно предприятие (Държавен вестник, бр. 138 от 1947 г.);

Указа за организиране на кръводаряването и борбата с туберкулозата в България (Държавен вестник, бр. 141 от 1948 г.);

Указа за управление на курортите (Държавен вестник, бр. 214 от 1948 г.);

Указа за разпределение и назначаване на медицинските и здравните кадри (Известия, бр. 137 от 1950 г.);

Указа за всенародна безплатна медицинска помощ (Известия, бр. 23 от 1951 г.);

Указа за борба със заразните болести и маларията (Известия, бр. 68 от 1951 г.);

Указа за професионалната работа и правата на медико-санитарните работници (Известия, бр. 71 от 1951 г.);

Указа за настаняване на пияни лица в заведенията за отрезвяване (Държавен вестник, бр. 35 от 1966 г.);

Указа за принудителното лечение на лица, страдащи от алкохолна или друга наркоманна болест (Държавен вестник, бр. 60 от 1970 г.);

Указа за държавен санитарен контрол (Държавен вестник, бр. 15 от 1972 г.).

& 10. (Нов - ДВ, бр. 64/93 г.; предишен & 2, изм., бр. 12/97 г.)

(1) В едномесечен срок от влизане на този закон в сила Министерският съвет да определи болничната база, необходима за учебния процес и за научната работа във Висшия медицински институт в София.

(2) В едномесечен срок от влизане в сила на този закон в сила Министерският съвет по предложение на съответния общински съвет да определи болничната база, необходима за учебния процес и за научната работа във висшите

медицински институти във Варна, Плевен, Пловдив и Стара Загора.

& 11. (Предишен параграф 2, изм - ДВ, бр. 64/93 г.; предишен & 3, изм, бр. 12/97 г.) За прилагането на този закон Министерският съвет одобрява правилник, а министърът на здравеопазването издава наредби и инструкции. Изпълнението на закона се възлага на министъра на здравеопазването.

У К А З N: 1564
за изменение и допълнение на Закона за народното здраве
(Обн. - ДВ, бр. 89 от 1988 г.)

& 13. Навсякъде в закона думите "министъра на народното здраве", "министърът на народното здраве" и "Министерството на народното здраве" се заменят съответно с "министъра на народното здраве и социалните грижи", "министърът на народното здраве и социалните грижи" и "Министерството на народното здраве и социалните грижи".

З А К О Н
за изменение и допълнение на Закона за народното здраве
(Обн. - ДВ, бр. 15 от 1991 г.)

Заклучителни разпоредби

& 21. Навсякъде в Закона за народното здраве думите "Министерството на народното здраве и социалните грижи" и "министърът на народното здраве и социалните грижи" се заменят съответно с "Министерство на здравеопазването" и "Министъра на здравеопазването".

З А К О Н
за изменение и допълнение на Закона за народното здраве
(Обн. - ДВ, бр. 12 от 07.02.1997 г.)

Преходни и заключителни разпоредби

& 82. (1) Заварените при влизането в сила на този закон частни здравни заведения привеждат статута и дейността си в съответствие с изискванията му в едногодишен срок от влизането му в сила.

(2) Заварените при влизането в сила на този закон специалисти на частна медицинска, стоматологична и зъботехническа практика се пререгистрират в срока по ал. 1.

(3) Създадените с акт на Министерския съвет здравни заведения по & 1, т. 2, буква "е" от Закона за народното здраве запазват статута си и продължават дейността си по досегашния ред.

& 83. Член 34, ал. 2 влиза в сила шест месеца след влизането в сила на закона.

& 84. В едномесечен срок от влизането в сила на закона министърът на вътрешните работи да внесе съответните изменения в Правилника за прилагане на Указ N: 2772 за паспортите и адресната регистрация.

& 85. Навсякъде в закона думите "държавни здравни заведения" се заменят с "публични здравни заведения", а думите "народни съвети" в чл. 52 и думите "общинските народни съвети" в чл. 68, ал. 2 се заменят с "общините".

& 86. Активите и пасивите на досегашния фонд "Здравна профилактика" към Министерството на здравеопазването се прехвърлят във фонд "Укрепване на здравето".

& 87. В Закона за изпълнение на наказанията (обн., ДВ, бр. 30 от 1969 г.; изм. и доп., бр. 34 от 1974 г., бр. 84 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 27 и 89 от 1986 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 21 от 1990 г., бр. 109 от 1993 г. и бр. 50 от 1995 г.) чл. 22 се изменя така:

"Чл. 22. (1) Министерският съвет по предложение на министъра на здравеопазването, съгласувано с министъра на правосъдието създава специализирани болници, болнични отделения и амбулатории за лечение на лишените от свобода.

(2) Когато в заведенията по ал. 1 няма условия за провеждане на необходимото лечение, лишените от свобода се изпращат в други болници при спазване на Правилника за режима и изискванията за изолация и охрана.

(3) Организацията на медицинското обслужване на лишените от свобода се урежда с наредба, издадена от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието."

& 88. Министерският съвет и министърът на здравеопазването в 6-месечен срок от влизане в сила на този закон издават предвидените в него правилници и наредби.

Законът е приет от 37-о Народно събрание на 23 януари 1997 г. и е подпечатан с държавния печат.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Закона за народното здраве
(Обн. - ДВ, бр. 87 от 01.10.1997 г.)

Преходни и заключителни разпоредби

& 13. (1) Подадените заявления за получаване на разрешение за извършване на медицинско обслужване от частни здравни заведения се решават по досега действащия ред.

(2) Заварените към влизането в сила на този закон частни здравни заведения, открити от граждани, привеждат статута и дейността си в съответствие с неговите изисквания в едногодишен срок от влизането му в сила.

& 14. Навсякъде в закона думите "Народна република България", "Министерството на труда и социалните грижи", "министърът на земеделието и хранителната промишленост", "министърът на народната отбрана", "министърът на образованието, науката и технологиите", "районните центрове по здравеопазване" се заменят съответно с "Република

България", "Министерството на труда и социалната политика", "министърът на земеделието, горите и аграрната реформа", "министърът на отбраната", "министърът на образованието и науката", "териториални органи на Министерството на здравеопазването.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 17 септември 1997 г. и е подпечатан с държавния печат.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Закона за народното здраве
(Обн., ДВ, бр. 93 от 11.08.1998 г.)

.....
.....

Преходна разпоредба

& 3. В Закона за здравното осигуряване (ДВ, бр. 70 от 1998 г.) чл. 69 се изменя така:

"Чл. 69. Националният осигурителен институт е задължен да предоставя данни на Националната здравноосигурителна каса за събраните здравноосигурителни вноски."

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 29 юли 1998 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

----- (*) -----